

Handläggare
Helena Nilsson
Telefon: 08-508 20 032**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd

Program för HBT-frågor 2014-2017 – yttrande över remiss från kommunstyrelsen

KS dnr 325-184-2014

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar till
kommunstyrelsen.

Lena Lundström Stoltz
StadsdelsdirektörUlrika Klemets
Ekonomichef

Sammanfattning

Förvaltningen ställer sig positiv till framtagandet av ett stadsgemensamt HBT¹/HBTQ²-program/policy. Det är bra att staden får ett gemensamt och tydligare ställningstagande i dessa frågor. Förvaltningen delar uppfattningen att de tre målområdena bemötande, synliggörande och kompetens är viktiga områden för att motverka diskriminering. Det är positivt att det finns en tydligare gemensam strategi för genomförande och uppföljning. Exempel på aktiviteter som genomförs i förvaltningen idag ges liksom förslag till komplettering och utveckling av programmet.

¹ HBT är ett parapybegrepp för homo- och bisexuella samt transpersoner.

² HBTQ är ett parapybegrepp för homo- och bisexuella, transpersoner samt personer med queera uttryck och identiteter.

Bakgrund

Kommunstyrelsen begärt svar på remissen ”Program för HBT-frågor 2014-2017”. Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 10 september 2014.

Kommunstyrelsen beslutade i verksamhetsplan 2014 att ta fram ett program för stadsövergripande HBT-arbete. Stadsledningskontoret har tagit fram förslag till Program för HBT-frågor 2014-2017, som ska vara ett komplement till redan befintliga styrdokument på internationell, nationell och kommunal nivå. Programmet ska gälla alla nämnder och bolag samt de verksamheter som arbetar på uppdrag av Stockholms stad.

I ett foljebrev till remissen efterfrågar finansborgarrådet och socialborgarrådet, som ett första steg, konkreta förslag till hur den bästa tänkbara HBTQ-policy kan formuleras för Stockholms stad. Policyn ska utgå från alla människor lika värde och vara en grund för att sprida kunskap om HBTQ-frågor. Man betonar ett normkritiskt perspektiv och att policyn ska vara inkluderande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av ekonomiavdelningen i samråd med övriga avdelningar. Samverkan sker med de fackliga organisationerna i förvaltningsgruppen 2014-08-12, pensionärsrådet 2014-08-15 och rådet för funktionshinderfrågor 2014-08-18.

Ärendet

Program för HBT-frågor 2014-2017 syftar till att motverka diskriminering på grund av sexuell läggning och synliggöra HBT-personers behov för att säkerställa ett gott bemötande i alla verksamheter samt att öka förståelsen för och kunskapen om HBT hos de medarbetare som dagligen möter stockholmarna.

Mål för HBT-programmet är:

- Bemötande: Boende och besökare blir bemötta med öppenhet och respekt oavsett kön, sexuell läggning, könsuttryck och könsidentitet.
- Synliggörande: Stockholms stads kommunikation beaktar HBT-perspektivet både språkligt och bildmässigt och bidrar till att synliggöra målgruppen
- Kompetens: Medarbetare inom stadens egna verksamheter samt verksamheter som arbetar på uppdrag av Stockholms stad har relevant HBT-kompetens för att på ett professionellt sätt ge invånarna den service som motsvarar deras behov.

För att uppnå de tre målområdena anges ett antal aktiviteter som respektive nämnd och bolag ska arbeta med. Uppföljning hur väl staden beaktar HBT-perspektivet ska ske via medborgarundersökningen. Av programmet framgår vilka styrande lagar och dokument som legat till grund för stadens HBT-program.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ställer sig positiv till att staden får ett gemensamt och tydligare ställningstagande i HBT-/HBTQ-frågorna och att ett förtydligande görs av de befintliga styrande dokument som finns på internationell, nationell och lokal nivå.

Förvaltningen delar uppfattningen att de tre målområdena bemötande, synliggörande och kompetens är viktiga områden för att motverka diskriminering och det är bra att dessa konkretiseras i programmet. Det är positivt att det finns en tydligare gemensam strategi för genomförande och uppföljning.

Förslag till komplettering och utveckling av programmet

Det är viktigt att begreppen klargörs för att programmet/policyn ska bli tydligare. Exempelvis bör det tydliggöras att programmet även omfattar könsidentitet och -uttryck, inte enbart sexuell läggning, för att den ska inkludera även transpersoner (som inte är en sexuell läggning). Det är idag oklart om förslaget till program gäller antingen enbart HBT eller omfattar HBTQ. Programmet bör även kompletteras med en ordlista där centrala ord och begrepp förklaras.

Det bör tydliggöras i programmet att målen även inkluderar medarbetare, inte bara mötet med boende och besökare. Detta för att Stockholms stad ska vara en modern och fördomsfri arbetsgivare. Det bör även tydliggöras att Stockholms stad genomgående ska använda sig av stadens metod vid rekrytering. Metoden säkerställer att staden är icke-diskriminerande och inkluderande arbetsgivare.

Programmet bör inramas av en övergripande vision, som beskriver ett framtida önskvärt tillstånd för staden. Till visionen kopplas programmets mål för hur staden ska höja medvetenheten och kunskaperna om HBTQ-frågorna. För varje mål bör det framgå tillvägagångssätt, aktiviteter och indikatorer som konkretiserar hur stadens verksamheter ska agera för att uppnå målen och hur måluppfyllelsen ska mätas. Uppföljningen bör införlivas i stadens integrerade ledningssystem, ILS.

För att mäta måluppfyllelse kan exempelvis frågor om bemötande och synliggörande ställas i medborgarundersökningen,

brukarundersökningar samt i medarbetarbetarenkäten. Exempel på kompetenshöjande aktiviteter är utbildningsinsatser samt HBT-certifiering av verksamheter. Exempel på synliggörande aktiviteter är hur den fysiska miljön är utformad i till exempel allmänna utrymmen, receptioner, personalrum och omklädningsrum samt genom könsneutrala toaletter. Stockholms stad kan även synliggöra sitt engagemang och sina verksamheter till exempel i samband med Stockholms Pride.

Aktiviteter som genomförs inom förvaltningen idag

Inom förvaltningen genomförs redan idag en rad olika aktiviteter som gäller kompetens, synliggörande och bemötande inom HBT-området:

- Inom förskolan har en gemensam utbildningsinsats genomförts under våren 2014 för samtliga anställda inklusive avdelningens administrativa personal, i form av en halvdags föreläsning om HBTQ-frågor av en föreläsare från RFSL.
- De kommunala fritidsverksamheterna och de sex öppna förskolorna i stadsdelen är HBT-certifierade av RFSL. HBT-certifieringen innebär ett synliggörande av att en organisation arbetar strategiskt i syfte att erbjuda en god arbetsmiljö för anställda och ett respektfullt bemötande av patienter/klienter/brukare utifrån ett HBT-perspektiv.
- Inom Egen regi genomgår alla anställda en webbaserad HBTQ-utbildning via landstinget. Chefer från egen regi har deltagit i en konferens med fokus på hat och våld mot HBTQ-personer. Golden Ladies (som ingår i RFSL) har varit på Dalbottens öppna mötesplats och föreläst om sexualitet och HBTQ.
- Egen Regi avser att delta i Stockholm Pride 2014. Aktiviteter kommer exempelvis att anställda ha regnsbågsmärket synligt på t.ex. arbetskläder under veckan, deltagande i 45 minuters föreläsning om HBT inom äldreomsorgen med tillhörande paneldiskussion, anställda och brukare erbjuds möjlighet till deltagande i föreläsningar/workshops etc.
- Inom IoF Barn och unga har all personal på ungdomsmottagningen gått HBT-utbildning på RFSL. Ungdomsmottagningen har även som en av de bästa hiv/sti³-mottagningarna i Stockholm fått RFSL:s Guldstjärna för sitt

HBTQ-arbete. Mottagning och kvinnofrid planerar för att bli HBT-certifierade.

- Inom IoF Vuxna används en webbaserad utbildning med värderingsfrågor, som genomförs dels enskilt, dels i arbetsgrupper och på enheter inom flera avdelningar
- Beställaravdelningen utgår från fastställd värdegrund, att alla människor behandlas lika oavsett sexuell läggning, etniskt tillhörighet m.m.

Bilaga

Remiss